

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 .
Negyedévre ———— 3 .
Egy hóra ———— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 101. szám.

Péntek, május 1.

Vétkes bukás.

Nagybecskerek, május 1.

Pang az üzlet; a kereskedő az üzlet lanyhasága, az iparos a munkahiány miatt panaszkodik; a földműves majd az időjárás, majd a rossz termés és a rossz gabonaárak miatt sóhajtozik. A földművelőre csakugyan rossz idők járnak, mert fáradságának gyümölcse a minimumra redukálódott s örökös törődése mellett is alig tud egy igen szűköske hasznot felmutatni, némely évben rá is fizet és ez által nagyon sokszor önhibáján kívül jut az ősi birtok dob alá és a kisbirtokosok száma folyton fogy.

A kereskedelmünk is most éli gyermekkorát és ezen fejletlen gyermekben is mily sok féreg rágódik! A kereskedelmi téren majd itt, majd ott burjánzik fel a gaz, látjuk ezt a sok bukásnál; mert alig mulik nap, hogy ne olvashatna az ember az újságban egy-két bukást. A szolid kereskedelmet tönkre teszi a szédelő verseny, kik csak arra törekvenek, hogy mennél többet eladva, forgalmukat növelve a gyárosok, nagykereskedők és a világ szemébe port hintsenek. Az ilyen kétes fajta kereskedő egzisztenciáknak nincs veszteni, hanem csak nyerni valójuk.

Mikor az üzletet megnyitják, már akkor sincs becsületes szándékuk; nagyobb részt hitelbe vásárolnak, kihasználják a hitelüket a mennyire csak lehet, kótyavetyélik a portékát s midőn már a verki lejárt, beadják a kulcsot — a boltot becsukják — s kész a bukás. Minthogy pedig még a hitel idején gondoskodtak arról, hogy a hitel lejártakor ne maradjanak üres kézzel, megkezdődik a kiegyezés; a gyáros, a nagykereskedő pedig gondolja: csak hogy veszett fejszének nyele forduljon, kiegyezik vele s így a rend ismét helyre van állítva, a vagyonbukott vagyonos urrá lesz, emelt fővel jelenik meg az emberek közt és ki merné neki szemére lobbantani, hogy vagyonát nem tisztességes uton szer-

rezte, sőt még ő nézi le azt, ki arca ve-rejtekével, gond és fáradság által szegényesen, de becsületesen tartja fenn magát és kinek egyedüli büszkesége, hogy nevét nem homályosítja el a fikezőzött bukás. S ha a kiegyezés nem sikerül?

Mily másképp van a sorsa azon becsületes és komoly kereskedőknek, kik vagyontuk és sokszor becsületüket is kénytelenek feláldozni, kiket nem az üzlet lanyhasága, hanem a szédelő konkurrencziája visz a jégre. Ezek a kereskedők napot és éjet egygyé tesznek, fáradságnak és izzadnak, csak hogy becsülettel megküzdhessenek; s mi történik velük, ha tovább nem bírják, ha kötelességeiknek már nem tehetnek eleget?

Megbuknak; csak hogy ők nem gondoskodhattak eleve arról, hogy félre is tegyenek, ők az utolsó krajczárig fizettek — míg volt és most, midőn már nincs, nem is tudnak kiegyezni és az ilyen kényszerből bukott kereskedő el van veszve, a társadalom neki — mert szegény — lépten-nyomon szemére lobbantja: nincs neved! S gyakran még a gyermekei is háttérbe szorulnak a szülő szegényéért.

Hogy ez nem igazságos, azt mindnyájan tudják, de a Mamont bálványozó társadalom szivesebben meghajítja magát az uzsorán szerzett Wertheim-szekrény előtt, mint a becsülettel megtöltött vászontarisznya előtt. A becsületes verseny áldólag hat úgy az iparra mint kereskedésre, de hogy ezt elérhessük, első sorban is szükséges volna az, hogy a bukások szigorubb elbírálás alá essenek. Hogy a hamis bukás kellő büntetéssel sújtassék és hogy a bukott kereskedő ne lehessen se felesége, se a testvére, sem senki más üzletében tiszteletvezető, és végre a társadalom se vegye oly könnyen fel a csalárd — de gazdag — bukott embert a kebelébe. A szabad kereskedést békóba verni nem lehet és senki vagyona felett sem lehet cenzurát gyakorolni; itt csak a törvény

szigora segíthet és kell is, hogy segítsen, mert különben a magyar kereskedelem hitelét veszti és nem éri meg ifjkorát sem.

Irtani kell a gázt, a hol felburjánzik, s ha a törvény szigorubb büntetést szab a csalárd bukásokra és a társadalom sem lesz oly elnéző és nem a pénze után becsüli az embert: akkor nem fogjuk oly sűrűn olvasni, hogy ez a cég 2—3 évi fennállás után 100—150 ezer forint passzívával csödbe került — az activa pedig nulla. Pusztítsuk a lomot, de pártoljuk az igaz és becsületes törekvő embert s akkor nem fogunk panaszkodni, hogy pang az üzlet!

A mi villamos világításunk.

Vettük a következő sorokat:

Tekintetes szerkesztőség!

Becsap lapjában f. hó 29-én megjelent „A mi villamos világításunk” cím alatt Kur'änder Imre városi képviselő ur tollából eredő cikkre egyelőre csak röviden legyen szabad nyilatkoznom, amennyiben fenntartom magamnak annak idején, ha városi villamművünk nézve némi gyakorlati tapasztalatok rendelkezésünkre fognak állani a megfelelő adatokat közölni.

Ganz és Társa által a városhoz benyújtott üzembkötség szerint, a mely nevezett cég hosszú évi tapasztalatokra van fektetve villamművünk jelen terjedelmében az esetben, ha kbl. 3000 egyidejüleg égő láng, azaz kbl. 4200 a halózat-hoz csatolt lámpa be lesz iktatva a 16 gyf. izzó-lámpa önköltsége kbl. 14 kr-ra rug, a szén-fogyasztás ellenben ezen lámpaszám mellett 9000 frtot tesz. Kur'änder ur azonban az évi szén-fogyasztást 750 egyidejüleg égő lángnál (ha a vármegyében felszerelt 400 lámpát 250 egyidejüleg égő lángnak veszem) 18.000 frtra becsüli és indul ki abból a szempontból, hogy ezen szén-fogyasztás 750 egyidejüleg égő vagyis tényleges lángnál csekély mértékben különbözik azon

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Május.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Orgonavirág illatát hajítja felém a szellő, belopódzik a szívembe és álomba ringat. Valami szomorú szentimentális érzés fog el, a mely önkénytelenül könnytet csak a szemembe. Mindenki örül, a levegőben pacsirta zengi hálalmáját az egek urához, a szerelmes pár fölkeresi az erdők árnyas sűrűjét és boldog; a gyermek a porban játszadozik és tuláradó öröm fogja el a lelkét, s a sok örvendő közt csak nékem válik sirásra a kedvem.

Más tudja élvezni a tavaszt, lelkesedik érte, de én fásult közönynyel nézem. Bárhogy akarnám magam kitepni ebből a szomorú rezignációból; nem lehet. Az én szememnek nem olyan szép természet, mint másnak, rég volt az, nagyon rég, a mikor még az én szívem is megdobbant az első madárszóra, virágfakadásra és kéjes öf-fledséggel szívtam magamba a boldogító levegőt, május tiszta szép legét.

De talán mégsem volt olyan rég, csak nekem tűnik fel egy örökkévalóságnak. Más fölött könnyű szárnyakon repült tova az a néhány rövid év, a mely engem megöregített.

Istenem, milyen boldog az, a ki tud örülni mindannak, a mi szép! Milyen boldog az, a ki föllelkesíthet május, a szerelem hónapja! Reám

nincs már semmi hatása, észrevétlenül suhannak el fölöttem a napok, egyik a másik után távozik, én nem tudom, melyik milyen, csak azt érzem, hogy nagyon súlyosak. Ólomerővel neheznek rám és bilincsekbe verik a lelkemet, azt a lelket, mely egykor olyan lángoló volt, mint a kráter, melyben a legizzóbb szenvedélyek honoltak s a mely most olyan rideg, kiégett.

Nem volt mindig ilyen, mint most, én is kéjes remegéssel vártam valamikor májust, az első zöldet, a nyíló virágot s kettecskén jártuk be a vadont, hol nem járt kivülünk senki s mi az Isten szabad ege alatt, a természet templomában hallgathattuk szíveink dobogását. Kéz a kézben pihent, a vállamra hajtotta a fejét és úgy andalogtunk. Akkor is ssótalan volt az ajkam, de más érzés tartotta azt zárva, nem a mostani, mert akkor a mi szíveinkben tanyázott a legnagyobb boldogság.

Ugy megbámultak bennünket az erdő madarai. Egy pillanatra elhallgattak, hogy még az ő dajuk se zavarja meg azt az ünnepélyes csöndet, mely körülöttünk támadt és a mely csönd két ifju szív ebredő szerelmét jelezte.

A vekony patak előttünk folydogált csöregedezve, a fáról beléhullott egy-egy levél s a csöppnyi áram vitte sebesen tovább. A mint utána néztem, dehog is mertem volna gondolni, hogy valamikor így fogja tovavinni az én boldogságomat is, a mely hosszú idő után végre feltámadt, hogy csakhamar ismét továbbjék.

A csodaszép május bűbája rabbá tette a lelkeinket s mikor a puha pázsiton öledben hajtottam a fejemet, úgy éreztem, hogy rögtön rám szakad az ég a nagy boldogságtól. Akkor is sirtam, de megviyasztalódtam, mert a te első csókjaid szárították fel a könnyeimet. Sirhatok ezentul, soha sem hullnak könnyeim olyan tiszta érzelmekért, mint a milyenek akkor töltöttek el. Az eltűnt gyermekábrándokat mi sem képes többé pótolni, azt a szerelmet, a melyet először éreztünk, már másodszer nem érezzük többé. Elszállt az mindörökre csak a nyomait hagyta lelkünkben.

S az az emlék olyan nagyon fáj később, Mikor az oktalanul elpazarolt évek nyomasztó sulya alatt rá gondolunk és felidézünk újra emlékekben.

Oh, hogy kértél akkor is, hogy ne szereselek annyira, kerüljelek el az én érdekeimben! De lehetett-e téged nem szeretni hát még elfeledni, mikor megaranyoztad az én szürke életemet és nem átalloztad megcsókolni azt az ajkát, a melyet nem ért még női ajak! Hogyan feledhettek volna el, mikor te voltál az, a ki megtanítottál szeretni s ha a te képedet akartam volna kiszakítani a szívemből utána pusztult volna az egész szívem, annyira benőttél már.

Nem, nem mondtad te azt komolyan, áldott jó lelked csupán engem féltett, mert azt hitted, hogy vesztetemet okozza a szerelmem!

... Azután mégis elszakadtunk. Egy pil-

szénmennyiségtől, a mely 3000 tényleges lángnál felhasználhatik; ezen feltevés azonban nem felel meg a valóságnak, mert ha 750 tényleges lángnak 18.000 frt ára szén felel meg 3000 szintén tényleges lángnak kbl. $18.000 \times 3000 / 750 = 72.000$ frtnak megfelelő szén fel fog használni; mely összeg azonban nem oly csekély, hogy elhanyagolható volna. Ezen körülmény figyelmen kívül hagyásával állítja össze Kurländer ur a várható bevételeket 15 kr alapár mellett. Ha tehát 750 tényleges lángnál várható szénfogyasztás helyett Kurländer ur által felvett összeget t. i. 18.000 frtot veszem alapul az üzemeltetés számcsoportosulása annál kedvezőtlenebb színben jelenik meg.

Nézzük a példát. Kurländer ur összeállítására szerint:

750 tényleges lángnak megfelelő bevétele	20,700 forint
volna és a hiány	31,390 „
3000 tényleges lángnak megfelelő szénfogyasztása fentiek szerint	72,000 „
tehát	54,000 frttal

több szénfogyasztás, mint 750 lángnál.

A bevételek 48,780 frtot tennének, tehát 35,280 frttal több, mint 750 lángnál, e szerint

$54,000 - 35,280 = 18,720$ „ több veszteség, mint 750 lángnál.

Kurländer urnak számítására 4000 lánggal azért nem terjeszkedem, mert ez jelen berendezésünkkel egyáltalán nem táplálható.

Mint hogy azonban eddigéig szerzett tapasztalataimnál fogva a hálózatához csatlakozó lámpáknak megfelelő tényleges lángok száma rövid idő múlva a 750-et tetemesen túl fogja haladni, másrészt a szénfogyasztás jóval csekélyebb lesz, mint azt a városi képviselő ur felvette, biztos reménnyel nézhetünk a jövőbe. Még egy tényről akarok említést tenni, a mely ugyan nem szorososan tartozik jelen tárgyhoz, a mely azonban a nagyérdemű közönséget nagy mértékben érdekelni fogja. Egy 16 n. gy. gázláng egy órai táplálására, a legjobb Argand-égőt feltételezve, 160 liter világító gáz szükséges; ha egy köbméter árát 17 krral föl vesszük, akkor a 16 gy. gázláng óránkénti fogyasztása 27 kr. Ezek azonban árai, a melyeket Pancsován a magánfogyasztók tényleg fizetnek, míg ellenben az utcai világításnál egy 14 gy. gázláng egy órai költsége 18 kr.

Roth, mérnök.

lanat alatt vége lett a mi ábrándos szerelmünknek, úgy szertefoszlott az egész, mintha sohasem létezett volna.

Nem történt semmi rendkívüli, csakis az a mindennapi eset, a mely annyiszor fog még előfordulni! Téged elvittek előlem, asszony letél, egy csunya ember felesége. Az első percekben mintegy gunyosan mondogattam magamban: Ugy kell neked és minden olyan szerelmesnek, a ki magával egyidős leányba szeret. Mi vagy te még akkor, mikor azt feleségül viszik? — De később nem gondoltam semmire, csak sirtam keservesen, hosszan.

Igy sírok azóta mindig. Azért nem örülök májusnak, mert eszembe jut róla a régi boldogságom s akkor fáj a szívem, az agyam elszorul s én buskomorságra esem egy időre. Azért elenségem a tavasz, mert újra látom a lombos erdőt, hallom a dalos madarat és bámulom néman, önfeledten a csörgedező patakot, a mely csakugyan elvitte magával a boldogságomat.

Az ősz kell nekem a maga szomorú szürkeségével az ugys a lelkemhez illik s legalább nem juttat semmit sem eszembe.

Itt nyílik az orgonabokor virága az ablakom alatt, besurrán az illata és belopódzik a szívembe, nekem pedig könnyes lesz a szemem, mert érzem, hogy most már mindörökké elvesztettem a „boldogságomat“.

Bob.

A millennium a nebecskerei tanintézetekben.

Nagybecskerek, május 1.

A nagybecskerei tanintézetek is méltóan, hazafias lelkesedéssel készülnek megünnepelni az ezredévet. Ünnepeiket május 9 én tartják. A legnagyobb szabású a főgimnáziumé lesz, melynek programja a következő:

Az ünnep rendje délelőtt.

1. Hálaadó istentisztelet a főgimnázium templomában 9 órakor.

2. Ünnepele a főgimnázium nagytermében:

- Az igazgató megnyitó beszéde;
- Szózat. Előadja a főgimnázium énekkara;
- Mult, jelen, jövő. Herr Ödön tanár felolvasása;
- A magyarok nagyasszonyához. Kemeles Ferencz költeménye. Szavalja Kelemen Kálmán VIII. o. t.;
- Irodalmunk az ezerévből. Radocsay László VIII. o. t. előadása;
- Ezerévre. Dr. Kiss Sándor költeménye;
- Hymnus. Előadja a főgimnázium énekkara.

Az ünnep rendje este.

A főgimnáziumi segélyegylet javára a városi színházban rendezett hangverseny és színi előadás műsora:

- Magyar királyhymusz. Szövegét írta Jókai Mór, dallamát írta és karra alkalmazta Lányi Ernő. Előadja a főgimnázium énekkara.
- Egyveleg Erkel Ferencz „Bánkban“ című dalművéből. Előadja a főgimnázium zenekara.
- Hunyady János magyar marsa. Régi magyar induló. Előadja a főgimnázium énekkara.

4. Mult és jövő.

Dramai kép. Írta Pintér Kálmán, budapesti kegyesrendi főgimnáziumi tanár.

Alakok:

Nemzeti Geniusz	—	Stassik Antal V. o. t.
Erő	—	Wattay Dezső VII. o. t.
Költő	—	Franz József VIII. o. t.
Balsors	—	Kelemen Kálmán VIII. o. t.
I. ifju	—	Zsiros Elemér V. o. t.
II. ifju	—	Stagelschmidt József III. o. t.

Ifjuság.

Helyárak: Családi páholy 5 frt. Alsó páholy 4 frt. Közép páholy 3 frt 50 kr. Felső páholy 2 frt. Zártárak 1—60 1 frt, 61—108 80 kr, 108 tól végig 60 kr. Deák- és katonajegy 30 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzat 20 kr.

Jegyek előre válthatók Mangold Lipót könyvkereskedésében.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdet 8 órakor.

Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlaplilag nyugtáztatnak.

Ünnepele a polgári iskolában.

- Reggel 8 órakor hálaadó istentisztelet a róm. kath. plébánia templomban.
- Diszünnepele az iskola disztermében következő műsossal:

- Hymnus, éneklék az ifjúsági énekkar;
- Igazgató megnyitója;
- Szózatok;
- Ének;
- Felolvasás. Írta és felolvassa Fejér Simon János tanár;
- Ezredévi prolog, átdolgozta Knyaskó L. igazgató, előadja az ifjúság;
- Szózat.

- Délután 1 órakor kirándulás az erdőbe.

A zárda ünnepele.

A róm. kath. hírfelkezesi leánytanintézet millennium-ünnepele reggel 8 órakor hálaadó istentisztelettel kezdődik és 9 órakor szent mise után az intézet disztermében folytatódik következő műsossal:

- Kölcsey „Hymnus“ éneklék a polg. isk. növendékei.
- Megnyitó beszéd, tartja az intézeti egyházi előljáró.
- „Ezer év“ Inczédytől, szavalja Kende Ilona.
- Beszéd Magyarország térképénél, mondja Reitter Edith.
- „Hazám“ Lévyától, szavalja Bakálovich Dóra.
- „Honfidal“ éneklék a polg. isk. növendékei.
- Árpád és a honfoglalás, mondja Krizsó Elza.
- „Munkács“ Bartóktól, szavalja Daun Hedvig.
- „Cserebogár ábránd“ Mihály J. től, zong. előadja Lowieser Berta.
- Szent István költemény és prosa Szegethy K. és Mihálovich J.

11. Imre herczeg Warchtól szavalják Haidgger és Vudy.

12. „Nagy Lajos“ mondja Schlesinger Jenny.

13. „Hunyady János“ költ. és próza Arendt P. és Grandjean.

14. „Hunyadi nyitány“ 2 zongorán előadják Brettschneider, Drächler és a Lowieser testvérek.

15. „Mohácsi vész“ mondja Pál Ilona.

16. „A látnók“ Kuthentől, szavalja Rósa Margit.

17. A magyar szabadságharcz, Strasser Poldi.

18. „A honleány“, szavalja Klein Boriska.

19. Végszó mondja Brettschneider.

20. Záróbeszéd, tartja az intézeti egyházi előljáró.

21. „Szózat“ éneklék a polg. isk. növendékei.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 1—15-ig. Tüzlő szaktanfolyam Nebecskereken

Május 3. Iskolagyermekbarát közgyűlés.

Május 8. Jegyzői szigorlat.

Május 10. Millenniumi nagymise a r. k. templomban

Május 11. Millenniumi diszgyűlés.

Május 11. Közigazgatási bizottság.

Május 11. A M. kör ezredéves ünnepele.

Május 12. Tavaszi közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van, a déli részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuber házában van.

Torontálvármegye a kiállításán. Rónay J. főispán és dr. Dellmannich Lajos alispán ma délután uaztak föl Budapésre a kiállítás megnyitására Torontálvármegye küldöttségével együtt. Lapunkat felelős szerkesztőnk képviseli.

Májusi ájtatosságok. Az év leggyönyörűbb havába léptünk a mai nappal. Tiszta, derült az égbolt, mosolyogva néz alá a nap sugarai a földre, az emberek közé. Ebben a csodaszép hónapban kezdődnek meg a májusi ájtatosságok az apácakolostorban is és tartanak egészen a hónap végéig. A idén Eberhardt Béla kegyesrendi áld. szar tart vasárnapokon és egyéb ünnepeken egyházi szónoklatokat.

Nagybecskerek és a millennium. Egy tegnap megtartott értekezleten Nagybecskerek városának képviselői határozatot hoztak, miképen kíván a város Magyarország ezeréves ünnepelelyéhez hozzájárulni. Kimondták, hogy diszgyűlés fog tartatni, melyen a polgármester mondja az ünnepi szónoklatot. A tisztviselők nyugdíjigényeibe a jelen év két évvel megtoldva számítottat be. A nyugdíjra igényt nem tartható tisztviselők és alkalmazottak havi fizetésük felét kapják. Az összes városi és felekezeti tanítók és ovónők 25 frt jutalomban részesülnek. A képviselők vallásuk szerint részt vesznek az isteni tisztületen. A megye diszgyűlésén a képviselőtestület testületileg vesz részt, gyűlés után pedig Rónay főispánnal tiszteleg, arra kérve ő méltóságát, hogy a város polgárainak jobbggyi hódolatát tolmácsolja legfelsőbb helyen. — Az iskolák ünnepelelyén a képviselők szintén testületileg vesznek részt. Ez indítványokat a jövő héten tartandó rendkívüli közgyűlés bizonyára egyhangulag emeli határozattá. Ugyanekkor fogják meghatározni a diszgyűlés napját is.

Bíróválasztás Basahidon. A régóta húzódo közs. bíróválasztás f. hó 28-án tartatott meg Basahidon Grób Béla főszolgabíró elnökelete alatt. Jelöltettek Popov Arzen, Jankovics Sándor és Rimszky Péter. Megválasztott bíróvá Rimszky Péter 35 szavazattöbbséggel Jankovics 170 szavazata ellenében. Popov Arzen egy szavazatot sem kapott.

Hymen. Steingaszner Ferencz temesvári vaskereskedő eljegyezte Csermák Tamás háztulajdonos leányát, Rózát, Temesvárott.

Tanulók a kiállításán. A nagybecskerei polgári és felső kereskedelmi iskola 60 növendéke május hó 27 én az intézeti tanárok vezetése alatt felutazik az ezredéves országos kiállítás megtekintésére.

Sajtópör. A délvidéki sajtó bőven termeli a sajtópöröket, amelyek fölött a szegedi esküdtszéknek kell itélkezni. Ez az itélkezés sem valami kedves köteleesség, főleg nyáron, amikor a tikkasztó melegben, a naphosszat való üdögélésben kimerül a leghamisítatlanabb angol idegzet is. A szegedi esküdtszéknek egy délvidéki sajtópörben június 15-én nyílik alkalmismét itélkezni. Ebben a pörben Kiss Károly dr. kikindai szerkesztő magánvádoló panaszolja sajtóvétségért Petrovics Milánt.

— **Millenium-ünnepélyek Gyertyáson.** A millenium emlékére Gyertyamos községe elhatározta, hogy az összes utcákon a járdákat két méter szélességben kikövezteti, azonkívül a községhez közeleg kis helyen milleniumi sétányt létesít. Május elsőjén az utcákon feltűnő helyeken 50 drb nemzeti színre festett május fát állít nagy nemzeti lobogókkal, azonkívül a házakon sem szabad hiányozni a nemzeti színű zászlóknak. A község május 5-én tartja a tulajdonképi milleniumi ünnepet a következő programmal Korán reggel ébresztő zeneszóval az összes iskolák tanulóifjúsága a tanítók vezetése mellett bejárja a főutcát és a szózat elneklésével lelkesíti a népet. 9 órákor hálaadó isteni tiszteletet tart a plébános, melyen részt vesz a közs. képviselőtestület. Délután népmulatság és a gyermekek mulatsága lesz. Este a nagyvendéglőben társas vacsora.

— **Az „Iskolagyermekbarát“ május hó 3-án, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja közgyűlést a közs. népiszkolában, melyre az egyleti tagok meghívattak azzal, hogy a közgyűlés tekintet nélkül a megjelent tagok számára határozatképes lesz.**

— **Vadorzó tragédia.** Szenzációs esetet jelentenek karlóczáról. Az ottani erdőben tegnap borzalmas tragédia játszódott le. Egy erdőőr rábukkant az erdőben két orvvadászra, kiket fel szólított, hogy tegyék le fegyverüket. A vadászok azonban nem tettek eleget a felhívásnak, sőt lövéssel feleltek, de nem találtak. Erre az erdőőr egy hársfa mögé bujt és onnét két lövéssel a két orvvadászt leterítette.

— **A magyar olvasókör bálbizottsági elnöksége** arról értesít bennünket, hogy a kör milleniumi ünnepélyén rendezendő táncmulatság nem lesz zártkörű tehát meghívókat sem küldenek szét.

— **Vendéglősök figyelmébe.** Keresztetik egy kocsmáros, a ki a községi népiszkolai ifjúságának május hó 9-én a kincstári erdőben tartandó milleniumi kirándulása alkalmával a vendéglői teendőket elvállalná. Bővebb felvilágosítással Doid István közs. tanító szolgálhat.

Irodalom és művészet.

* **Ajánlott munka.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter az orsz. m. kir. statisztikai hivatal 1896 évi kiadványsorozatára vonatkozólag előfizetési felhívást küldött szét. Ezen kiadványsorozat magában foglalja: 1. „Magyar birodalom hivatalos statisztikájának történetét“, 2. „Magyarország statisztikája“ cím alatt egy statisztikai kézikönyvet, 3. „Magyar statisztikai évkönyvet“, 4. „Magyar statisztikai közleményeket“. Ezen gazdag sorozatban 6 kötetben s mintegy 150–180 iv terjedelemben megjelenő kiadványoknak előfizetési ára díszes vászonkötésben 5 forintban van megállapítva. Az előfizetők kimutatása f. évi május hó végéig a kir. tanfelügyelőségek által küldendő be az orsz. m. kir. statisztikai hivatalhoz.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. május 1-én)

Budapest, május 1. (A „Torontál“ ered. távirata.) A képviselőházban ma a napirend előtt Szilágyi elnök Polczner Jenő szegedi és Dózsa Endre tekei képviselőket igazoltaknak jelenti ki. Ezután következik a napirend: a közigazg. bíraskodásról szóló törvényjavaslat, a melylyel azonban röviden végzett a ház, a meny nyiben Pulszky Ágot előadónak előterjesztése után, kormányparti részről felállott Mohay Sándor képviselő és határozati javaslatot nyújtott be az iránt, hogy a javaslat újabb megfontolás végett a bizottságnak visszaadassék.

Perczel belügyminiszter felszólalása után a határozati javaslatot a többség elfogadja. Az elnök a legközelebbi ülés határidejét május hó 6-ára tűzi ki, s az ülést berekeszti.

Stefánia trónörökös nő utazása.

Budapest, május 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Stefánia özvegy trónörökös nő ma onnan elutazott Budapestre.

Mária Terézia főhercegnő.

Budapest, május 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mária Terézia főhercegnő nem jön a millenniumra Budapestre, mert férjének, Károly Lajos főhercegnek állapotában legújabbán ismét súlyosbodás állott be és ő ott virraszt folyton a beteg ágya mellett.

A diplomaták érkezése.

Budapest, május 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A külföldi diplomaták ma délután érkeznek külön vonaton a székess-fővárosba.

Pulszky fogva marad.

Budapest, május 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pulszky Károly, az országos képtár igazgatója, kit már már szabadlábba akartak helyezni, mégsem kapja vissza szabadságát, mert újabb sikkasztásoknak jöttek nyomára.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

a) Új személy- és podgyász díjszabás kiadása Karlsbad és Franzensbad állomásokkal való forgalomban.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint f. évi május hó 1-től egyrészt a magy. kir. államvasutak néhány állomása másrészt Karlsbad és Franzensbad közötti közvetlen személyforgalomban új díjszabás lép életbe, mellyel az 1892. évi július hó 15-től érvényes hasonnevű díjszabás érvényen kívül helyeztetik.

A díjszabás annak idején a m. kir. államvasutak díjszabás elárúsítási osztályában (VI. Csengery utca 33. sz.) 10 krért kapható.

Budapest, 1896. március hó 21-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Pályázat.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége területén a zólyomi osztálymérnökség szakaszán, Zólyom székelylyel, üresedés folytán egy 250 frt évi fizetéssel, 60 frt évi lakbérilletményvel, esetleg természetbeli lakással és a szabályszerű szolgálati ruházattal javadalmazott kortéss segédi állás betöltendő.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy magyar honosságukat, a magyar nyelv tökéletes birását, életkorukat, katonai viszonyukat, ép és egészséges testalkatukat, erkölcsi feddhetlenségüket s végül kertészeti szakképzettségüket igazoló okmányainak csatolása mellett ez iránti 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat legkésőbb f. évi május hó 10-ig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőségehez nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy később beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Miskolcz, 1896. április hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Nyilttér.

Wérték szerinti megrendelésre készülő mindennemű találtak. Selymek, kelmék, díszítések.

Tavaszi újdonságok.

GRÜNBAUM VILMOS

NÖL-RUHA-TERME

NAGYBECSKEREKEN.

KÉSZLETI RAKTÁRON:

BÁRSONY-, SZÖVET- és SELYEM-GALLÉROK, JAQUETTEK, COSTUMEK, SELYEM- és SZÖVET BLUZOK, HÁZI-RUHÁK, GYERMEK-RUHÁK és FELÖLTÖK.

Diszítések, selymek, és kelmék eladatnak.

10—x.43

(A az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Hirdetések.

Egy az adóügyben jártas

írnok

33 frt havi fizetés mellett azonnal alkalmazást nyer.

421—33

Pészak község jegyzője.

5855. szám. ki. 1896.

Árverési hirdetmény.

Melylyel ezennel közzététtetik, miszerint a város tulajdonát képező amerika városnegyedben fekvő Casino épületben levő 3. szoba, konyha és kamarából álló lakás 1896. évi november hó 1-től kezdődőleg árverés útján bérbe adatni fog, melyre árverési határnapul 1896. évi május hó 4-nek d. e. 9 órája tüzetik ki a városház épület II. tanácsnoki irodába, melyre bérelni szándékozók ezenel meghívattak.

N. Becskereken 1896. évi április hó 28-án.

Krsztics Janos,

polgármester.

425—2.1

Javítások pontosan eszközöltetnek.

1896.

minták

csak elsőrendű gyártmányok.

„Phänomen“, „Swift-Steyr“, „Premier“

helical-csővel (angol gyártmány),

„Columbus“,

(amerikai minta),

„Damensafety“, „Tandem“.

Továbbá lámpások, hangrangok, cycloométerek, stb. mindig raktáron

NOVÁK J. C.-nél

Nagy-Becsckereken. 249—28-8

Május 12-től 28-ig.

Nagy és utolsó

Főhúzás

Magyar Osztály-Sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény

a legkedvezőbb esetben

1000000

korona

25007 nyeremény = 6284000 kor.

Vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	15.—	6.—	3.—

frt.

(Porto és nyeremény jegyzékért külön 25 kr.)

korona

1 jutalom	600000
1 nyerem. á	400000
1 „ „	300000
1 „ „	200000
1 „ „	100000
2 „ „	40000
2 „ „	20000
5 „ „	10000
10 „ „	8000
34 „ „	6000
100 „ „	2000
200 „ „	1000
2650 „ „	200
22000 „ „	150

Elárusít:

Heintze Károly,

BUDAPEST, Szervita-tér 3.

185 c-1.1

A nagybecskerei központi főszolgabírói hivataltól.
2874. szám. 1896.

Pályázati hirdetés.

Ivánovics Miksa jegyzőnek lemondása folytán a perlaszi jegyzői állás betöltendő lévén, a megtartandó választást folyó évi május hó 28-án reggel 10 órakor Perlasz községéhez ezennel kitűzöm.

Járandóság évi 1200 frt, faátalány 96 frt, szabad lakás, mely áll 5 szoba, konyha, mosókonyha, cselédszoba, istálló és kertből, $1\frac{1}{2}$ hold föld haszonélvezete, mely után az adót a község fizeti, hivatalos utazások alkalmával napidíj 3 frt, hálási díj 3 frt és magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívtnak a pályázók, kik a magyar, német és szerb nyelvet írásban és szóval bírják, hogy kellően felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alólirottánál benyujtsák.

Kelt Nagy-Becskereken, 1896. évi április hó 27-én.

Bakalovich Ágoston,
főszolgabíró.

419-3.2

8738. I. 1896. szám.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye török-becsei járásába kebeleztet Beodra s Karlova községekből álló beodrai körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 400 frt készpénz, 20 krajczár nappali, 30 krajczár éjjeli szemledíj, valamint a törvényhatósági szabályrendelettel megállapított husszemlézeti díjak.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1888. évi VII. t. cz. 118. § a, illetve 177. § a értelmében felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 20-ig hozzám betérjesszék. T.-Becsén, 1896. évi április hó 28-án.

Gróf Bethien Miklós,
főszolgabíró.

426-3.2

170. sz. 1896.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán megüresedett Zombolya községi rendőrbiztosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az alább felsorolt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényeiket hozzám legkésőbb f. évi május hó 28-ig benyujtsák.

Ezen állásra csak oly egyén választható meg, ki: a) magyar honpolgár; b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, de 40 ik évét el nem érte; c) feddhetlen erkölcsű és teljes rovatban élőéletű; d) a magyar és német nyelvet, előbbi különösen, szó és írásban oly tökéletesen bírja, hogy az előirt írásbeli teendőket önállóan végezni képes legyen.

Előnyben részesül az, ki az e vidéken divó szerb és oláh nyelveket is beszéli, s a községben közeli rokonsággal nem bír; továbbá az 1873. évi II. t. cz. által kedvezményelt altisztek és kiszolgált kir. csendőzrök, másodsorban a kiszolgált katonák és

harmadsorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban állott egyének.

A biztos évi fizetése előleges havi részletekben fizetendő 600 frt készpénz, tiszt ruházat és fegyverzet.

A rendőrbiztos élethossziglan választatik, és mint a segédszemélyzethez tartozó hivatalnok csakis fegyelmi uton bocsátható el.

A választás a kérvények beadási határnapja után a legrövidebb idő alatt meg fog ejtetni.

Zombolya 1896. április hó 25-én.

Fóris József
főszolgabíró.

417-3.8

Pályázati hirdetés.

A német-módosi községi ovodánál az ovónői állás megüresedvén, ennek betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 300 frt készpénzfizetés, 2 öl fa és természetbeni lakásból álló javadalom van egybekötve. A lakás jelenleg bérelt helyiségekben egy szobát, egy konyhát, egy éléskamrát és padlást tartalmaz és a meglevő házikertnek haszonélvezetével kapcsolatos.

Felhívtnak mindazok, kik az 1891. évi XV. t. cz. követelményeinek megfelelő képesítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényeiket alólirott bizottsági elnöknel f. évi május hó 10-ig nyujtsák be, mert a később érkezett pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Német-Módos, 1896. évi április hó 27-én.

Dr. Jezovits Gyula,
a felügyelő-bizottság elnöke.

430-1.1